

**ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО**

Факультет права, публічного управління і менеджменту

Кафедра публічно-правових дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ

Тереза І. проректор

з науково-педагогічної роботи

Блажко О.А.

08 2025 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА ОБОВ'ЯЗКОВОЇ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«МЕДІАЦІЯ В МЕНЕДЖМЕНТІ»**

Підготовки магістра

Галузі знань D Бізнес, адміністрування та право

Спеціальності D3 Менеджмент

Освітньо-професійна програма «Менеджмент»

Факультет Права, публічного управління і менеджменту

Вінниця – 2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни Медіація в менеджменті для здобувачів вищої освіти за спеціальністю D3 Менеджмент, освітньо-професійна програма «Менеджмент» другого (магістерського) рівня вищої освіти

Мова навчання українська.

«03» червня 2025 р. 20 с.

РОЗРОБНИКИ:

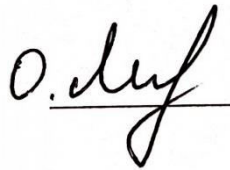
Мельничук О.Ф., завідувач кафедри публічно-правових дисциплін, доктор юридичних наук, професор

Рецензенти:

1. **Климчук О. В.**, професор кафедри публічного управління і менеджменту, доктор економічних наук, професор
2. **Материнська О.А.** доцент кафедри фундаментальних і приватно-правових дисциплін, кандидат економічних наук, доцент

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри публічно-правових дисциплін
Протокол від «05» червня 2025 р. № 12

Завідувач кафедри
«05» червня 2025 р.

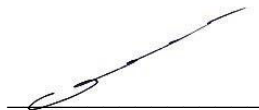

Мельничук О. Ф.

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні навчально-методичної комісії факультету права, публічного управління і менеджменту

Протокол від «18» серпня 2025 р. № 1

Голова НМК
«18» серпня 2025 р.

Остапенко О. Є.

Погоджено:

Гарант освітньої програми
«18» серпня 2025 р.

Самборська О. Ю.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, додаткова спеціалізація/спеціальність, освітня програма, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Загальна кількість кредитів - 4 Кількість кредитів на поточний навчальний рік - 4	Галузь знань: D Бізнес, адміністрування та право	обов’язкова	
Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) 20 год. сам. роб. - Підготовка наукової роботи (стаття, науковий проект, тези, презентація доповіді на конференції, круглому столі).	Спеціальність D3 Менеджмент Освітньо-професійна програма Менеджмент	Рік навчання:	
		1-й	
Загальна кількість годин – 120 Кількість годин на поточний навчальний рік - 120 Кількість годин на 1 семестр - 120		Семестр	
		1-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи – 6	Ступінь вищої освіти: другий (магістерський)	Лекції	
		16 год	
		Практичні заняття	
		24 год	
		Лабораторні заняття	
		-	
		Самостійна робота	
		80 год.	
Вид контролю: залік			

Співвідношення кількості аудиторних занять до самостійної роботи (%) становить для денної форми навчання – 33%:67%

2. Мета, завдання, компетентності та результати навчання

2.1. **Метою** є формування у здобувачів вищої освіти навичок запобігання, виявлення та врегулювання конфліктів, зниження конфліктної напруги на підприємствах, в установах, організаціях, засвоєння знань про поняття, принципи й процедуру медіації та набуття досвіду її застосування у професійній діяльності менеджера.

2.2. **Основними завданнями** дисципліни «Медіація в менеджменті» є:

- розуміння медіації як методу управління конфліктом;
- виявлення та діагностування конфліктів;
- розуміння правових засад та порядку проведення медіації як позасудової процедури врегулювання конфліктів;
- знання принципів медіації, статусу медіатора, вимог до його підготовки та інші питання, пов'язані з процедурою медіації;
- формування практичних навичок застосування процедури медіації як методу вирішення конфліктів.

2.3. Компетентності

2.3.1. Загальні компетентності :

ЗК1. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні;

ЗК2. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності);

ЗК3. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК5. Здатність діяти на основі етичних міркувань(мотивів);

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність);

ЗК7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

2.3.2. Фахові компетентності :

СК5. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління;

СК6. Здатність формувати лідерські якості та демонструвати їх в процесі управління людьми;

СК8. Здатність використовувати психологічні технології роботи з персоналом.

2.4. Результати навчання:

РН 2. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення;

РН 6. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність;

РН 7. Організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному

контексті;

РН 10. Демонструвати лідерські навички та вміння працювати у команді, взаємодіяти з людьми, впливати на їх поведінку для вирішення професійних задач.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 годин / 4 кредити ECTS.

3. Програма навчальної дисципліни

РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ МЕДІАЦІЇ ЯК МЕТОДУ УПРАВЛІННЯ КОНФЛІКТОМ

Тема 1. Теорія управління конфліктом

Поняття та причини виникнення конфлікту в сучасному суспільстві. Типологія конфлікту. Структура (елементи) конфлікту. Поведінкові стратегії у конфлікті. Вразлива категорія населення як сторона конфлікту. Поведінка менеджера у конфлікті. Виявлення та діагностика конфлікту. Прогнозування та вирішення конфлікту. Динаміка конфлікту. Стадії конфлікту. Вихід з конфлікту: загасання, розв'язання, врегулювання.

Зміст процесу управління конфліктами. Види діяльності, які включає управління конфліктами: прогнозування конфліктів і оцінювання їх функціональної спрямованості; попередження та стимулювання конфлікту; регулювання конфлікту; вирішення конфлікту. Зміст управління конфліктом і його динаміка. Модель прийняття рішення з управління конфліктом. Алгоритм управління конфліктом. Основні методи управління конфліктною ситуацією: структурні; міжособистісні; внутрішньо-особистісні; персональні методи. Форми управління конфліктами: пояснення вимог до роботи; використання координаційних та інтегруючих механізмів; встановлення загальної організаційної і комплексної мети; використання системи нагород. Форми прояву внутрішньо-особистісних конфліктів. Способи розв'язання внутрішньо-особистісних конфліктів. Персональні методи управління конфліктами. Картографічний аналіз конфліктів. Сутність, підходи та напрямки профілактики конфліктів. Профілактика конфліктів за стратегією управління персоналом. Модель стратегії управління персоналом в організації. Прогнозування конфлікту як один з видів діяльності суб'єкта управління, спрямованого на виявлення причин конфлікту в потенційному розвитку. Основні шляхи попередження конфліктів в організаціях. Регулювання конфлікту та його основні етапи. Технології розв'язання конфлікту (інформаційні, комунікативні, соціально-психологічні, організаційні). Загальні правила безконфліктної поведінки в організації.

Тема 2. Поняття, принципи, нормативно-правове регулювання медіації в Україні та зарубіжних країнах

Поняття та характерні ознаки медіації. Переваги медіації. Історія розвитку медіації. Міжнародні та європейські стандарти медіації. Законодавство зарубіжних країн про медіацію. Медіація в країнах англо-американської школи права. Медіація в країнах романо-германської школи права. Законодавство України про медіацію.

Тема 3. Учасники медіації

Право на медіацію. Сторони медіації. Медіатор. Правовий статус медіатора. Вимоги щодо набуття статусу медіатора. Права медіатора. Обов'язки медіатора. Відповідальність медіатора.

РОЗДІЛ 2. ВПРОВАДЖЕННЯ МЕДІАЦІЇ

Тема 4. Майстерність медіатора

Медіатор як професія. Компетентності медіатора. Конфліктологічна компетентність медіатора. Комунікативна компетентність медіатора. Процедурна компетентність медіатора. Рефлексивна компетентність медіатора. Правова компетентність медіатора. Техніки медіатора. Активне слухання. Невербальна комунікація. Постановка запитань. Перефразування. Робота з емоціями. Медіаційна служба в організації.

Тема 5. Медіаційна процедура

Загальна характеристика медіаційної процедури. Премедіація. Стадії медіації. Підготовча стадія. Збір інформації та визначення тем для обговорення. Робота з інтересами та потребами сторін. Пошук та оцінка варіантів рішення. Оформлення домовленостей. Початок процедури медіації. Проведення процедури медіації. Припинення процедури медіації. Договори за результатами медіації. Постмедіація.

Тема 6. Особливості медіації в окремих сферах суспільних відносин

Медіація у сфері корпоративного управління. Загальні положення про охорону і захист корпоративних прав. Конфлікти (спори), пов'язані з питаннями корпоративного управління. Переваги медіації як способу захисту корпоративних прав.

Організаційна медіація. Медіація як метод врегулювання міжособистісних відносин. Медіація як метод врегулювання трудових конфліктів (спорів).

Медіація як метод управління конфліктами в державних органах. Медіація як метод управління конфліктами в органах місцевого самоврядування.

Медіація у сфері міжнародних відносин.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усьог го	у тому числі					усьог о	у тому числі				
		лк	пз	лз	ін д	с.р.		л к	пз	лз	інд	с.р
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Загальні засади медіації як методу управління конфліктом												
Тема 1. Теорія управління конфліктом	26	2	4			20						
Тема 2. Поняття, принципи, нормативно-правове регулювання медіації в Україні та зарубіжних країнах	18	4	4			10						
Тема 3. Учасники медіації	18	4	4			10						
Разом за розділом 1	62	10	12			40						
Розділ 2. Впровадження медіації												
Тема 4. Майстерність медіатора	12	2	2			8						
Тема 5. Медіаційна процедура	14	2	4			8						
Тема 6. Особливості медіації в окремих сферах суспільних відносин	12	2	6			4						
Разом за розділом 2	38	6	12			30						
ІНДЗ	20					20						
Усього годин	120	16	24			80						

5. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна ф.н.	Заочна ф.н.
1	Теорія управління конфліктом	2	
2	Поняття, принципи, нормативно-правове регулювання медіації в Україні та зарубіжних країнах	4	
3	Учасники медіації	4	
4	Майстерність медіатора	2	
5	Медіаційна процедура	2	
6	Особливості медіації в окремих сферах суспільних відносин	2	
Усього годин		16	

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна ф.н.	Заочна ф.н.
1	Теорія управління конфліктом	4	
2	Поняття, принципи, нормативно-правове регулювання медіації в Україні та зарубіжних країнах	4	
3	Учасники медіації	4	
4	Майстерність медіатора	2	
5	Медіаційна процедура	4	
6	Особливості медіації в окремих сферах суспільних відносин	6	
Усього годин		24	

7.Теми лабораторних занять
(Навчальним планом не передбачено)

8. Теми індивідуальних занять
(Навчальним планом не передбачено)

9. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна ф.н.	Заочна ф.н.
1	Теорія управління конфліктом	10	
2	Поняття, принципи, нормативно-правове регулювання медіації в Україні та зарубіжних країнах	10	
3	Учасники медіації	10	
4	Майстерність медіатора	10	
5	Медіаційна процедура	10	
6	Особливості медіації в окремих сферах суспільних відносин	10	
ІНДЗ		20	
Усього годин		80	

10. Індивідуальні завдання

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) - Підготовка наукової роботи (публікація статті, участь у виконанні наукових проектів – 20 балів, публікація тез – 10 балів, презентація доповіді на конференції, круглому столі - 5 балів).

Рекомендовані теми ІНДЗ:

1. Поняття, причини виникнення конфлікту в сучасному суспільстві.
2. Типологія конфлікту.
3. Поведінка менеджера у конфлікті.
4. Історія розвитку медіації.
5. Міжнародні та європейські стандарти медіації.
6. Законодавство зарубіжних країн про медіацію.
7. Законодавство України про медіацію.
8. Право на медіацію.
9. Правовий статус медіатора.
10. Компетентності медіатора.
11. Загальна характеристика медіаційної процедури.
12. Договори за результатами медіації.

13. Медіація у сфері корпоративного управління.
14. Медіація як позасудова процедура врегулювання індивідуальних трудових спорів.
15. Медіація позасудова процедура врегулювання колективних трудових спорів.
16. Медіація у сфері міжнародних відносин.
17. Медіація як метод управління конфліктами в органах місцевого самоврядування.
18. Медіація як метод управління конфліктами в державних органах.
19. Медіація в діяльності адвоката та нотаріуса.
20. Організаційна медіація.

11. Методи та технології навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає використання різноманітних методів та технологій викладання і навчання.

Пояснювально-ілюстративний метод: повідомлення інформації з використанням різних засобів з подальшим усвідомленням такої інформації та її фіксацією у пам'яті здобувачів. Найчастіше метод реалізується на лекціях у формі розповіді чи пояснення складного теоретичного та/або великого за обсягом навчального матеріалу тощо.

Метод проблемного викладу навчального матеріалу: передбачає створення проблемних ситуацій, надання допомоги здобувачам у їхньому аналізі з подальшим спільним розв'язанням поставлених завдань. Під час вивчення навчальної дисципліни викладач формує у здобувачів зразки наукового пізнання та вирішення проблемної ситуації.

Частково-пошуковий (евристичний) метод: спрямований на залучення здобувачів до самостійного розв'язання пізнавального завдання. При цьому здобувачі опановують різні способи пошуку інформації, формують переконаність в істинності нових знань, аналізують достовірність отриманих результатів та можливі помилки та труднощі.

Дослідницький метод: спрямований на залучення здобувачів до самостійного розв'язання завдання наукового характеру з використанням сучасних засобів обчислювальної техніки та інформаційно-комунікаційних технологій. При вивченні навчальної дисципліни здобувачі можуть виконувати науково-дослідні завдання з подальшим оформленням та оприлюдненням отриманих наукових результатів. При цьому викладач орієнтує здобувачів на проведення досліджень, долучає до їхньої самостійної організації.

При викладанні навчальної дисципліни використовуються різноманітні технології навчання - інноваційні (робота в малих групах, метод кейсів, проблемного викладання матеріалу, дослідницький, робота з електронними ресурсами, виконання курсових робіт) та традиційні (пояснювально-ілюстративний, тестування, підготовка доповідей). При цьому навчання є студентсько-центрованим та здійснюється через активну практичну діяльність.

Зокрема, для активізації освітнього процесу передбачено застосування проблемних лекцій, ділових ігор, занять-дискусій тощо.

Лекції органічно поєднуються не лише з практичними заняттями, а й із самостійною роботою, яка полягає в самостійному опрацюванні теоретичного матеріалу, підготовці до практичних занять, пошуку необхідної інформації, підборі та огляді літературних джерел за заданою тематикою, виконанні індивідуальних завдань тощо. При цьому в освітньому процесі передбачено використання спеціальних методів, більш характерних для науково-дослідної роботи - експертного оцінювання, ранжирування, систематизації, екстраполяції, «мозкового штурму» тощо. В багатьох випадках такі методи є найбільш оптимальними для розв'язання конкретних навчальних завдань.

12. Критерії та методи оцінювання

Методи оцінювання: увесь перелік письмових, усних та практичних тестів/екзаменів, проектів, презентацій тощо, які використовуються для оцінювання успішності особи, яка навчається, і визнання досягнення результатів навчання освітнього компонента.

Поточний контроль проводиться на усіх видах аудиторних занять (лекції, практичні заняття), а також оцінюється самостійна робота, у тому числі й індивідуальні завдання, з кожної теми.

Поточний контроль на усіх видах аудиторних занять реалізується такими методами: усного і письмового опитування, виступів на практичних заняттях, підготовка та демонстрація презентацій тощо, проведення контрольних робіт на інше.

Поточний контроль виконання самостійної роботи, в тому числі й індивідуальних завдань, здійснюється за усіма темами.

Форми здійснення поточного контролю та кількість балів за кожну форму визначаються викладачем.

Методи підсумкового оцінювання: усний залік.

Підсумкова (загальна) оцінка з навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове оцінювання рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи (модульний контроль); оцінка (бали) за практичну діяльність; оцінка за ІНДЗ; оцінка (бали) за участь у наукових конференціях, олімпіадах, підготовку наукових публікацій тощо. Здобувачам вищої освіти після аудиторних занять надається право підвищувати свій рейтинг під час складання екзаменів та заліків (підсумкового контролю) за графіком екзаменаційної сесії.

На підсумковий (семестровий) контроль - *залік* рішенням кафедри відводиться 20 балів.

Результат освітньої діяльності здобувача вищої освіти оцінюється згідно з Критеріями оцінювання знань і вмінь студентів Вінницького державного

педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського за такими рівнями і критеріями:

Оцінка за шкалами ECTS, стобаловою, розширеною	Критерії оцінювання	Рівень досягнень здобувача
А 90-100 балів ВІДМІННО	Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на поглибленому рівні; комплексом знань та вмінь, який характеризується системністю. Застосування знань здійснюється на основі самостійного цілеутворення, побудови власних програм діяльності. Здобувач проявляє нешаблонність мислення у виборі і використанні елементів комплексу знань, здатний самостійно і творчо використовувати набуті уміння відповідно до варіативних ситуацій навчання. Здобувач спроможний самостійно формулювати узагальнення та висновки, нові задачі, розв'язувати нестандартні задачі, ситуації. Навчально-пізнавальна активність обумовлена пізнавальними інтересами, мотивами саморозвитку і професійного становлення. Здобувач проявляє інтерес до актуальних проблем відповідного освітнього компонента, може під керівництвом викладача вибрати предмет наукового дослідження, проводити самостійну науково-дослідну роботу.	ВИСОКИЙ
В 80-89 балів ДУЖЕ ДОБРЕ	Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на поглибленому рівні. Здобувач володіє комплексом знань та вмінь, який є частково-впорядкованим. У процесі застосування знань здобувач спроможний вибрати необхідний елемент комплексу знань та вмінь. Застосування знань та вмінь здійснюється як у стандартних ситуаціях, так і при незначних варіаціях умов на основі використання загальних рекомендацій. Відбувається перенесення сформованих умінь або їх комплексів на розв'язування незнайомих задач, ситуацій. Навчально-пізнавальна активність стимулюється пізнавальними інтересами, продукт діяльності оцінюється як професійно значущий.	ВИСОКИЙ
С 75-79 балів ДОБРЕ	Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на підвищеному рівні, може усвідомлено застосовувати знання та вміння для висвітлення суті питання. Комплекс знань частково-структурований. Знання застосовуються переважно у знайомих ситуаціях. Здобувач усвідомлює особливості навчальних задач, ситуацій тощо. Пошук способів їх розв'язання здійснюється за зразком. Здобувач спроможний аргументувати застосування певної методичної дії у ході розв'язування задач, ситуацій тощо. Навчально-пізнавальна активність стимулюється мотивами професійного становлення і пізнавальними інтересами.	ДОСТАТНИЙ

D 60-74 балів ЗАДОВІЛЬНО	Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на середньому рівні, може проілюструвати власними прикладами відповідь на питання, частково усвідомлює специфіку навчальних та прикладних задач, ситуацій тощо, має знання про способи розв'язування типових задач, ситуацій тощо. Однак процес самостійного розв'язування задач, ситуацій тощо потребує опори на зразок. Навчально-пізнавальна активність здобувачів є ситуативно-евристичною. Домінують мотиви обов'язку та особистого успіху. Використання засобів саморозвитку та самопізнання відбувається не усвідомлено.	ЗАДОВІЛЬНИЙ
E 50-59 балів ДОСТАТНЬО	Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компоненту на середньому рівні. Має уявлення про специфіку навчальних та прикладних задач, ситуацій тощо. Виконання дій при роз'ясненні задач, ситуацій частково усвідомлюється, здійснюється частково правильно.	НИЗЬКИЙ
FX 35-49 балів НЕЗАДОВІЛЬНО	Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на елементарному рівні, має уявлення про зміст основних розділів. Виконання окремих дій відбувається не усвідомлено, однак переважно правильно, навчально-пізнавальна активність мотивується ситуативно-прагматичним інтересом.	НЕЗАДОВІЛЬНО
F 0-34 балів НЕПРИЙНЯТО	Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на елементарному рівні, має уявлення про зміст окремих розділів. Виконання окремих методичних дій відбувається несвідомо, у більшості неправильно, навчально-пізнавальна активність проявляється лише у ситуаціях зовнішнього примусу.	

13. Розподіл балів, які отримують здобувачі

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ ТА САМОСТІЙНА РОБОТА														Підсумковий контроль (за лік)	Загальна кількість балів
РОЗДІЛ 1– 40 балів							РОЗДІЛ 2 – 40 балів								
Т1		Т2		Т3		Контрольна робота	Т4		Т5		Т6		Контрольна робота		
Ауд.	СР.	Ауд.	СР.	Ауд.	СР.		Ауд.	СР.	Ауд.	СР.	Ауд.	СР.			
5	5	5	5	5	5	10	5	5	5	5	5	5	10	20	100

Шкала оцінювання: сто балова, ECTS, розширена

Сума балів за всі види освітньої діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за розширеною шкалою
		<i>Для екзамену, заліку, курсової роботи, практики</i>
90-100	A	ВІДМІННО
80-89	B	ДУЖЕ ДОБРЕ
75-79	C	ДОБРЕ
60-74	D	ЗАДОВІЛЬНО
50-59	E	ДОСТАТНЬО
35-49	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО З МОЖЛИВІСТЮ ПОВТОРНОГО СКЛАДАННЯ
1-34	F	НЕПРИЙНЯТНО З ОБОВ'ЯЗКОВИМ ПОВТОРНИМ ВИВЧЕННЯМ ДИСЦИПЛІНИ

14. Методичне забезпечення

1. Лекції-презентації.
2. Методичні вказівки до самостійної роботи.
3. Методичні вказівки до підготовки курсової роботи.
4. Плани практичних занять.
5. Підручники та навчально-методичні посібники з курсу.
6. Питання до підсумкового контролю знань студентів.

15. Рекомендована література

Основна

1. Адвокат та медіація / Г. Гаро, А. Зернова, Г. Єременко, Р. Коваль, С. Погоріла, В. Поліщук, Л. Романадзе, М. Саєнко, В. Ситюк. Харків: Фактор-Медіа, 2022, 112 с.
2. Глазл Ф. Конфлікт менеджмент. Довідник для керівників та консультантів. Вид. десяте, удосконалене. Київ: ВД АДЕФ-Україна. 2020. 528 с.
3. Директива 2008/52/ЄС Європейського Парламенту та Ради з певних аспектів медіації в цивільних і комерційних справах від 21 травня 2008 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_a95
4. Ерік М. Рунессон, Марі-Лоранс Гі. Медіація конфліктів і спорів у галузі корпоративного управління. URL: <https://documents1.worldbank.org/curated/en/286851468339609553/pdf/418270NWP0ARAB00Box341959B00PUBLIC0.pdf>
5. Мельничук О.Ф. Медіація в адміністративному судочинстві: європейський досвід для України. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2022. №72. С.75-80.

6. Мельничук О.Ф., Саліхов О.О. Впровадження медіації для потреб органів публічної влади. Актуальні питання у сучасній науці. Серія «Право». 2023. №9 (15). С. 476-486.
7. Практичне застосування медіації: практично-методичний посібник викладача / укл.: В. Каневська, К. Наровська. Київ, 2016. URL: http://www.fair.org.ua/content/library_doc/Curriculum_Mediation_print.pdf
8. Про безоплатну правничу допомогу: Закон України від 02.06.2011 № 3460-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3460-17>
9. Про медіацію: Закон України від 16 листопада 2021 р. № 1875-IX. Відомості Верховної Ради України. 2022. № 7. Ст.51.
10. Саліхов О. Медіація у публічному управлінні та її співвідношення з посередництвом. Актуальні питання у сучасній науці. Серія «Державне управління». 2024. №4 (22). С. 472-480.
11. Бахновська І. П., Костюк Н. П. Сутність та переваги медіації в бізнесі. Юридичний науковий електронний журнал. № 10/2023. С. 164-166. DOI <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2023-10/38>
12. Загрія Н. Медіація в трудових спорах: коли варто використовувати, а коли ні. Юридична газета. URL: <https://yur-gazeta.com/publications/practice/trudove-pravo/mediaciya-v-trudovih-sporah-koli-varto-vikoristovuvati-a-koli-ni.html>
13. Квітка С., Мазур О. (2023). Особливості державної політики протидії соціальним конфліктам на основі розвитку співробітництва громад з використанням мережевого управління та смарт-спеціалізації територій. Аспекти публічного управління, 11(1), 86-93. <https://doi.org/10.15421/152312>
14. Кривобок К. В., Котельникова Ю. М., Кінас І. О. Міжкультурні особливості в процесі управлінських комунікацій. Актуальні проблеми інноваційної економіки та права. 2023. № 1-2. С. 18-24. <https://doi.org/10.36887/2524-0455-2023-1-3>
15. Мазур О. Використання медіації в органах місцевого самоврядування України. Аспекти публічного управління. 2023. Том 11. № 4. С. 104-111. <https://doi.org/10.15421/152359>
16. Управління конфліктами при взаємодії органів влади та громадськості / М.І. Сьомич та ін. Публічне адміністрування та національна безпека. 2020. № 8(16). URL: <https://www.inter-nauka.com/uploads/public/16123812147877.pdf>.
17. Чиркова Ю., Бортнікова М. (2022) Крос-культурна бізнес-взаємодія суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності: труднощі реалізації та оптимальні шляхи їх подолання. Економіка. Фінанси. Право., №11/2, С. 13- 18.
18. Яремко О.М., Шафранський В.В. (2023). Інформування про медіацію як повноваження виконавчих органів місцевого самоврядування. Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство». 4(2023). С. 632-637. <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2023.04.99>

Додаткова

1. Антонюк О. А. Міжнародна публічна медіація: у пошуках максимальної ефективності. Часопис Київського університету права. 2015. № 2. С. 348–354. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Chkur_2015_2_85
2. Аракелян Р. Ф. Деякі аспекти активізації впровадження інституту медіації в кримінальному провадженні України. Юридична наука. 2015. № 12. С. 129–140. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/jnn_2015_12_16
3. Біцай А. Участь адвоката в медіації: монографія. К. : Алерта, 2017. 260 с.
4. Боженко Н. В. Поняття та ознаки адміністративно-правового спору. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. 2017. № 1. Т. 1. С. 69-71.
5. Борщевська О. М. Правова сутність медіації та процесу медіації для безконфліктного вирішення спору. Правова держава. 2021. №44. С.85-92.
6. Вікторчук М. В. Медіація як альтернативний спосіб вирішення господарських спорів в Україні. Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка. 2016. Вип. 3. С. 168-177. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vlduvs_2016_3_20
7. Вільчик Т.Б. Роль адвоката у реалізації функції медіації у кримінальному судочинстві. Право та інновації. 2015. № 4. 144-150. URL:http://nbuv.gov.ua/UJRN/apir_2015_4_22
8. Вступ до альтернативного вирішення спорів : навч. посіб. / Г. В. Анікіна, Ю. В. Білоусов, Н.Л. Бондаренко-Зелінська [та ін.] ; під ред. У. Хелльманна, Н. Л. Бондаренко-Зелінської. Хмельницький : Хмельницький університет управління та права, 2017. 234 с.
9. Гренчук Г.О. Правове регулювання застосування медіації при вирішенні цивільно-правових спорів: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03. Київ, 2016.
10. Гринчак В. А. Мирні засоби врегулювання міжнародних спорів : підручник. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2016. 187 с.
11. Дякович М. М. Нотаріус як медіатор. Юридичний науковий електронний журнал. 2015. № 1. С. 54–55. URL: http://lsej.org.ua/1_2015/14.pdf
12. Красіловська З. Організаційно-правові передумови запровадження медіації для врегулювання спорів із органами публічної влади. Актуальні проблеми державного управління. 2015. Вип. 4. С. 92–96. URL:http://nbuv.gov.ua/UJRN/apdyo_2015_4_19
13. Лапкін А. В. Участь прокурора в кримінальному провадженні на підставі угоди про примирення. URL: <http://tlaw.nlu.edu.ua/article/viewFile/62776/58260>
14. Мазаракі Н. А. Теоретико-правові засади запровадження медіації в Україні: дис. докт. юрид. наук: 12.00.01. Київ, 2019. 205 с.
15. Махова Л. О. Переваги впровадження в Україні інституту медіації як позасудового способу врегулювання господарських спорів. Порівняльно-аналітичне право. 2016. № 6. С. 124–128.

16. Мельничук О. Ф. Медіація як людське право. Літописець. Випуск 19: Збірник наукових праць XI Всеукраїнської науково-практичної конференції «Права людини: історичний вимір і сучасні тенденції (до річниці прийняття Загальної декларації прав людини)» (м. Житомир, 7 грудня 2023 року). Житомир: Житомирський державний університет імені Івана Франка, 2024. 284 с. С. 192-194.

17. Мельничук О.Ф. Європейський досвід застосування медіації в адміністративному судочинстві. Матеріали науково-практичної конференції «Еволюція адміністративної юстиції: 20 років самостійності». Вінниця, 08 липня 2022 р. С. 31-34.

18. Мельничук О.Ф. Перспективні напрями розвитку трудової медіації в Україні. Правові аспекти інституціоналізації медіації у сфері праці: Матеріали круглого столу (02.05.2024 р.) / Відділення Національної служби посередництва і примирення у Вінницькій області, юридичний факультет Донецького національного університету імені Василя Стуса, факультет права, публічного управління та адміністрування Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського, Громадська організація «Трудові ініціативи» / за заг. ред. І. Ф. Коваль (голова), Л. П. Амелічевої, О.Ф. Мельничук, Б. Ю. Мусієнко, К. О. Калаченкової (відпов. ред.). Вінниця, Київ, 2024. С.19-22.

19. Мельничук О.Ф. Правові засоби протидії булінгу. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2019. Серія Право. Випуск 55. Том 2. С. 45-47.

20. Мельничук О.Ф., Мельничук М.О., Пипяк М.І. Право працівника на гідність: міжнародний і європейський досвід для України. Електронне наукове фахове видання «Порівняльно-аналітичне право». 2019. №4. С. 193-196.

21. Мельничук О., Саліхов О. Медіаційні служби для органів публічної влади: європейський та український досвід. Збірник матеріалів 1-ї Всеукраїнської науково-практичної конференції за міжнародною участю «Публічне управління та адміністрування в Україні: євроінтеграційний поступ». Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу. 31 травня 2024 р.

22. Мельничук О., Саліхов О. Правове регулювання медіації у публічному управлінні. Публічне управління і право: історія, теорія, практика: збірник наукових праць / ред. кол.: В. В. Кононенко (гол. ред.), О. І. Яременко (заступ. гол ред.), С.А. Лапшин (відповід. секретар) та ін.; Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського. Вінниця : Друк, 2022. Вип. 2. С. 5-10.

23. Можайкіна О. Правовий аналіз врегулювання спору за участю судді. Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. 2018. № 2. 174-180.

24. Можайкіна О.С. Поняття та зміст основних принципів медіації в цивільно-правових відносинах. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. 2017. № 5. С. 55.

25. Настіна О.І. Медіація як альтернативний та ефективний спосіб вирішення межових земельних спорів. Бюлетень Міністерства юстиції України. 2014. № 3. С. 129-134. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bmju_2014_3_33

26. Про медіацію, або як швидко вирішити конфлікт, не звертаючись до суду. Український Центр Медіації при Києво-Могилянській Бізнес Школі. 124 с.

27. Прущак В. Роль судді під час здійснення процедури врегулювання спору за участю судді: проблемні аспекти та шляхи їх подолання. Цивільне право і процес. 2018. С. 44–48.

28. Романадзе Л.Д. Врегулювання спору за участю судді та інші процесуальні новели: вплив на розвиток медіації. URL: <http://mediation.ua/wpcontent/uploads/2017/05/Statyya-pro-Mediatsiyu-v-proektah-protseksodeksiv2.pdf>

29. Романадзе Л. Про медіацію та українське законодавство. URL: <http://law.ucu.edu.ua/malymy-kroamy-do-yevropy-luyiza-romanadze-pro-te-yakmediatsiya-spryyaye-nablyzhennyu-ukrayinskogo-tayevropejskogo zakonodavstva/>

30. Спектор О.М. Альтернативні способи вирішення цивільно-правових спорів: світовий досвід та перспективи застосування у правовій системі України: монографія. Київ: Фенікс, 2013. 160 с.

31. Троцюк Н. В. Медіація як альтернативний спосіб вирішення спорів у сфері інтелектуальної власності. Юридичний вісник. 2016. № 4 (41). С. 116-124.

32. Хлистік М.А. Медіація: досвід європейських країн та перспективи для України. Нове українське право. 2022. Вип.6. Т.2. С.190-196.

33. Шишка Н.В. Поняття «медіація» як альтернативна форма вирішення спорів: до проблеми праворозуміння. Юридичний науковий електронний журнал. 2021. №4. С. 297-301.

34. Daria Piddubna, Olha Melnychuk, Mykola Pypyak. Psychology and environmental legal personality - Borderlines of interaction in the 20 century. Ukrainian Journal of Ecology. 2019. 9, 2. 102-109 (Web of Science).

35. Carment D., Rowlands D. Formal Models of Mediation and Intervention: A Stocktaking and Analysis of the Implications for Policy. URL: <https://carleton.ca/cifp/wp-content/uploads/1074-1.pdf>

36. Brookes D., McDonough I. The Differences between Mediation and Restorative Justice / Practice. URL: https://www.researchgate.net/publication/335704100_The_Differences_between_Mediation_and_Restorative_JusticePractice

37. Mediation in the EU: language, law & practice. URL: https://era-comm.eu/Language_Mediation/wp-content/uploads/2018/10/118DT102_docu.pdf

38. Melnychuk O., Opolska N., Ostapenko O., Lapshyn S., Ishchuk A. Utilising mediation for conflict resolution: Insights and future directions. Salud,

Ciencia y Tecnología - Serie de Conferencias. 2024; 3:1143.
<https://doi.org/10.56294/sctconf20241143>

39. Sasne Grosz, A., Jozsa, L., & Maung, S. (2023). Cross-cultural Negotiation Conflicts: The Myanmar Case. International Review of Management and Marketing, 13(3), 1–8. URL: <https://doi.org/10.32479/irmm.14132>

16. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Портал Національної асоціації медіаторів України <http://namu.com.ua/ua/>
2. Mediation <https://www.coe.int/en/web/cepej/cepej-work/mediation>
3. Сінгапурська конвенція про медіацію: перспективи ратифікації.
<https://www.youtube.com/watch?v=DrmMp35LK1k>
4. Українська академія медіації <https://mediation.ua/>
5. Mediation Help <https://www.mediation-help.com/>
6. Український центр медіації та переговорів <https://ukrmediation.com.ua/ua/>
7. Реєстр медіаторів https://mediation.ua/reestr_mediatoriv